

บทที่ 4

วิเคราะห์ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายจราจรของประเทศไทย ในการขอตรวจใบอนุญาตขับขี่

โดยเหตุที่พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 มาตรา 42 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ผู้ขับรถต้องได้รับใบอนุญาตขับรถ และต้องมีใบอนุญาตขับรถ และสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถ ในขณะที่ขับหรือควบคุมผู้ฝึกหัดขับรถ เพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงาน ได้ทันที เว้นแต่ผู้ฝึกหัดขับรถยนต์ ตามมาตรา 57

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 มาตรา 64 บัญญัติว่า ผู้ใดขับรถโดยไม่ได้รับใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับ ไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 มาตรา 66 บัญญัติว่า ผู้ใดขับรถโดยไม่แสดงใบอนุญาตขับรถ และสำเนาภาพถ่ายใบคู่มือจดทะเบียนรถตามมาตรา 42 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 140 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อเจ้าพนักงานจราจร หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ขับขี่ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้นๆ จะว่ากล่าวตักเตือนผู้ขับขี่หรือออกใบสั่งให้ผู้ขับขี่ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบก็ได้ ในกรณีที่ไม่พบตัวผู้ขับขี่ก็ให้คิดหรือผูกใบสั่งไว้ที่ รถที่ผู้ขับขี่เห็นได้ง่าย

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 140 วรรคสาม บัญญัติว่า ในการออกใบสั่งให้ผู้ขับขี่ชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่จะเรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่ไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ แต่ต้องออกใบ รับแทนใบอนุญาตขับขี่ให้แก่ผู้ขับขี่ไว้ และเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องริบนำใบอนุญาตขับขี่ที่เรียกเก็บไว้ไปส่งมอบพนักงานสอบสวนภายในแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ออกใบสั่ง

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 142 บัญญัติว่า เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถในเมื่อ...

(2) เห็นว่าผู้ขับขี่หรือบุคคลใดในรถนั้นได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้นๆ

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในส่วนพระราชบัญญัติรถยนต์ทั้งสี่มาตราข้างต้นแล้ว จะพบข้อน่าสังเกตว่า ถึงแม้มาตรา 42 จะกำหนดให้ผู้ขับรถต้องมีใบอนุญาตขับรถ เพื่อแสดงต่อเจ้าพนักงานได้ทันที แต่พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ.2522 กลับไม่ได้มีบทบัญญัติในส่วนการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่จะเรียกตรวจใบอนุญาตขับขี่ได้เป็นการเฉพาะ มีเพียงบทกำหนดโทษว่าหากผู้ขับรถฝ่าฝืนขับรถโดยไม่มีใบอนุญาต หรือ ไม่แสดงใบอนุญาตขับรถว่าจะมีโทษตามมาตรา 64 และ 66 จึงเป็นที่น่าสงสัยว่า กฎหมายประสงค์จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจในการเรียกให้ผู้ขับขี่แสดงใบอนุญาตขับขี่ได้หรือไม่ และพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการใดได้บ้าง

ในส่วนพระราชบัญญัติจราจรทางบก มาตรา 142 วรรคหนึ่ง อนุมาตรา 2 มีข้อสังเกตว่า ถึงแม้ในมาตรา 142 นี้จะเป็นบทบัญญัติให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการหยุดรถที่เห็นว่าผู้ขับขี่ได้ฝ่าฝืนกฎหมายจราจร แต่ในมาตรานี้กลับไม่ได้บัญญัติให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถหยุดรถในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่สงสัยว่าผู้ขับขี่ขับรถโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติเรื่องใบอนุญาตขับขี่ไว้อย่างชัดเจน จึงเป็นที่น่าสงสัยว่าหากเกิดกรณีเช่นว่า พนักงานเจ้าหน้าที่สงสัยว่าผู้ขับขี่ขับรถโดยไม่มีใบอนุญาตขับขี่ กรณีเช่นนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะมีอำนาจในการเรียกให้ผู้ขับขี่นั้นหยุดรถได้หรือไม่ และอาศัยบทบัญญัติในมาตราใด

ในส่วนพระราชบัญญัติจราจรทางบก มาตรา 140 มีข้อสังเกตว่า ในกรณีที่ผู้ขับขี่ถูกเรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่ของตนให้แก่เจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกไปสั่งให้ นั่นถ้าผู้ขับขี่ฝ่าฝืนไม่ยอมส่งมอบใบขับขี่ให้ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ กรณีนี้ พระราชบัญญัติจราจรทางบกไม่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องปรับด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 368 วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดทราบบคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ได้อธิบายไว้ว่า ในความผิดฐานนี้แต่เดิมมานั้นในพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ก็ได้กำหนดโทษไว้แล้วในมาตรา 150 ว่า ผู้ใด... (5) ขัดคำสั่งเจ้าพนักงานจราจรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 140 วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท และในมาตรา 140 วรรคสองเดิมได้บัญญัติไว้ว่า ในการออกไปสั่งให้ผู้ขับขี่ไปยังสถานีตำรวจหรือที่ทำการของเจ้าพนักงานจราจร เจ้าพนักงานจราจร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะเรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่ไว้เป็นการชั่วคราวโดยออกไปรับแทนใบอนุญาตขับขี่ก็ได้ แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องรับนำใบอนุญาตขับขี่ที่เรียกเก็บไว้ไปส่งมอบให้แก่เจ้าพนักงานตามมาตรา 145 ภายในแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ออกไปสั่ง แต่ต่อมาในปี พ.ศ.2535 มาตรา 140 ถูกยกเลิกและให้ใช้ความใหม่แทนโดยมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2535 ความที่อยู่ในวรรคสองของมาตรา 140 ได้

เปลี่ยนไปเป็นคนละเรื่องกับความเดิม แต่ข้อความในทำนองเดียวกับวรรคสองเดิมได้เปลี่ยนมาเป็นวรรคสามของมาตรา 140 กรณีจึงไม่สามารถปรับบทกฎหมายในความผิดฐานนี้ให้เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ.2522 ได้ (พลดำรวจตรีหญิงนัยนา เกิดวิชัย, 2552, หน้า 229 – 230)

จากข้อสังเกตทั้งสามกรณีข้างต้นนั้นอาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายจราจร ได้หลายประการ ดังนี้

ปัญหากรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจหยุดรถของผู้ขับขี่ที่ต้องสงสัยว่าขับรถโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับใบอนุญาตขับขี่ได้เพื่อตรวจสอบใบอนุญาตขับขี่

เนื่องจากในมาตรา 142 แห่งพระราชบัญญัติการจราจรทางบก พ.ศ.2522 อันเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถทำการหยุดรถของผู้ขับขี่ได้ และอนุมาตรา 2 ได้บัญญัติไว้ว่า “เห็นว่าผู้ขับขี่หรือบุคคลใดในรถนั้นได้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอันเกี่ยวกับรถนั้นๆ” คำว่า “เห็นว่า” นี้อาจจะทำให้เกิดปัญหาในเรื่องอำนาจในการหยุดรถของพนักงานเจ้าหน้าที่เพราะย่อมเกิดปัญหาการตีความว่า หากเพียงแต่ “สงสัย” ว่าผู้ขับขี่นั้นกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายจราจรเช่นนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการเรียกให้รถนั้นหยุดตามมาตรา 142 นี้หรือไม่

ผู้ศึกษามีความเห็นเห็นว่า คำว่า “เห็นว่า” นี้อาจตีความหมายได้สองแนวทาง คือ

1. ตีความเป็นคำว่า “มีความเห็นว่า” ซึ่งจะทำให้มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “สงสัย” คือเป็นการตีความเพื่อให้ครอบคลุมถึงกรณีที่มีการสงสัยว่าได้มีการกระทำความผิดกฎหมายจราจรเกิดขึ้น แต่ยังมีได้เห็นว่าเป็นเช่นนั้นจริงๆ และ

2. ตีความว่าจะต้องมีการเห็นว่ามี การกระทำความผิดเกิดขึ้นแล้ว หากมิได้มีการเห็นว่ามี การฝ่าฝืนกฎหมายจราจร ก็ไม่มีอำนาจในการหยุดรถ

ซึ่งหากมีผู้ตีความไปในแนวทางที่สองคำว่า “เห็นว่า” นี้ก็จะไม่นำมาใช้บังคับกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่สงสัยว่าผู้ขับขี่ขับรถโดยฝ่าฝืนกฎหมายจราจร เนื่องจาก กฎหมายจราจรเป็นกฎหมายที่ให้อำนาจพนักงานฝ่ายปกครองใช้อำนาจทางมหาชนในการกระทำการใดที่อาจจะกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้ การกระทำเหล่านี้ต้องมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้โดยชัดแจ้ง ดังนั้นจึงพิจารณาได้ว่า คำว่า “เห็นว่า” นี้ น่าจะใช้บังคับกับการกระทำความผิดกฎหมายจราจรที่เห็นได้ด้วยตาโดยสภาพ เช่น ผู้ขับขี่ขับรถฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร เช่นนี้หากพนักงานเจ้าหน้าที่เห็น จึงจะมีอำนาจในการเรียกให้ผู้ขับขี่จอดรถ เป็นต้น

ในประเด็นที่ว่า หากพนักงานเจ้าหน้าที่เพียงแต่สงสัยว่าผู้ขับขี่นั้นขับขี่โดยฝ่าฝืนบทบัญญัติในเรื่องใบอนุญาตขับขี่ เช่น ขับขี่โดยยังไม่ได้รับใบอนุญาตขับขี่, ขับขี่โดยใบอนุญาตขับ

ชี้หมดยอายุ หรือขับขี่ยานพาหนะในประเภทที่ตนเองไม่ได้มีใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะชนิดนั้น กรณีเหล่านี้ เป็นความผิดที่ไม่อาจเห็นได้ด้วยตาได้โดยสภาพ จึงไม่อยู่ในความหมายของคำว่า “เห็นว่า” ตามมาตรา 142 เพราะพนักงานเจ้าหน้าที่มิได้เห็นจริงๆ ว่าผู้ขับขี่มิได้มีใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะชนิดนั้น กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่สงสัยว่าผู้ขับขี่ขับขี่ยานพาหนะโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติในเรื่องใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะ จึงไม่มีอำนาจหยุดรถ เพื่อขอทำการตรวจสอบใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะของผู้ขับขี่ ซึ่งย่อมทำให้การปฏิบัติงานในการขอตรวจใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะมีความลำบากมากขึ้นไปอีก เนื่องจากกฎหมายไม่ได้บัญญัติถ้อยคำที่ชัดเจน และมีได้ให้อำนาจไว้โดยชัดแจ้ง

เมื่อเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติ Road Traffic 1988 Part IV ว่าด้วยเรื่องอำนาจของตำรวจและอำนาจของบุคคลอื่นที่มีอำนาจ ใน Section 163 (1) และ(3) มีเพียงการวางหลักการกว้างๆว่า “บุคคลที่ขับขี่ยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์บนท้องถนนเมื่อได้รับคำสั่งจากตำรวจในเครื่องแบบให้หยุดยานพาหนะ จะต้องหยุดยานพาหนะมิเช่นนั้นจะเป็นความผิด ” ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ในกฎหมายจราจรของประเทศไทยได้มีการกำหนดเงื่อนไขว่าตำรวจจะต้อง “เห็นว่า” มีการกระทำความผิดกฎหมายจราจรก่อน จึงจะสามารถหยุดรถได้อย่างในประเทศไทย ซึ่งหากพิจารณาตามกฎหมายจราจรของประเทศไทยแม้จะเพียงแต่สงสัยว่าผู้ขับขี่ขับขี่ยานพาหนะโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะ เช่นนี้ตำรวจในเครื่องแบบ ก็สามารถสั่งให้ผู้ขับขี่หยุดรถได้โดยไม่ต้องมาตีความคำว่า “เห็นว่า” อย่างกฎหมายจราจรในประเทศไทย

จึงเห็นได้ว่าในประเทศไทยนั้นมีการบัญญัติกฎหมายที่ค่อนข้างจะคลุมเครือไม่ชัดเจน ทำให้เกิดช่องว่างให้ผู้ตีความตีความ และย่อมนำมาซึ่งการตีความถ้อยคำที่แตกต่างกัน อันทำให้เกิดความไม่แน่นอนในการบังคับใช้กฎหมายขึ้นในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

ปัญหากรณีผู้ขับขี่ไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ขอตรวจ

เนื่องจากปัญหาในเรื่องอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่กฎหมายไม่ได้บัญญัติให้อำนาจในการเรียกตรวจใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะได้อย่างชัดเจน ทำให้อาจเกิดการโต้แย้งอำนาจในการเรียกตรวจใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐจะกระทำการใดอันมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามที่รัฐธรรมนูญรับรองนั้น จะต้องมีความหมายให้อำนาจไว้โดยชัดแจ้ง อันเป็นหลักการทางกฎหมายมหาชน ดังนั้น อาจจะมีผู้ขับขี่โต้แย้งว่า พระราชบัญญัติรถยนต์ไม่ได้มีบทบัญญัติให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเรียกตรวจใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะ ดังนั้น ผู้ขับขี่จึงไม่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

กรณีตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก มาตรา 140 วรรคสาม ที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่ยานพาหนะไว้เป็นการชั่วคราวได้นั้น ก็ยังมีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย

เช่นกัน กล่าวคือ หากพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าผู้ขับขี่ฝ่าฝืนกฎหมายจราจร เช่น ขับขี่รถฝ่าสัญญาณไฟจราจร พนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมมีอำนาจที่จะออกใบสั่งให้ผู้ขับขี่ชำระค่าปรับตามมาตรา 140 วรรคหนึ่ง และนอกจากนี้ยังมีอำนาจเรียกเก็บใบอนุญาตขับขี่ของผู้ขับขี่ไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ ตามมาตรา 140 วรรคสาม กรณีปัญหาข้อนี้เกิดขึ้นหากผู้ขับขี่ไม่ยอมแสดงใบอนุญาตขับขี่ พนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมไม่อาจทำการยึดใบอนุญาตขับขี่ได้โดยสภาพ กรณีเช่นนี้พระราชบัญญัติจราจรทางบกไม่ได้วางกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติในขั้นต่อไปว่า หากผู้ขับขี่ไม่ยอมแสดง หรือไม่ยอมส่งมอบใบอนุญาตขับขี่ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ทำการยึด พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการกระทำอย่างไรต่อไปได้บ้าง จะสามารถใช้กำลังในการบังคับเอาใบอนุญาตขับขี่ของผู้ขับขี่มายึดไว้ได้หรือไม่ ซึ่งย่อมทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากหากผู้ขับขี่ไม่ยอมส่งมอบใบอนุญาตขับขี่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ขับขี่ก็มิฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 368 ข้อคำสั่งเจ้าพนักงานอันเป็นความผิดลหุโทษ ซึ่งในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับความผิดลหุโทษจะได้อธิบายในหัวข้อ 2 ต่อไป

ปัญหาการผู้ขับขี่ไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่ อาจแบ่งได้หลายกรณีดังนี้

1. ผู้ขับขี่ไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่ เพราะไม่มีใบอนุญาตขับขี่

เป็นกรณีตามมาตรา 64 ซึ่งเป็นการขับรถโดยไม่ได้รับอนุญาต มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ขับขี่ยังไม่มีใบอนุญาตขับขี่เพราะขาดคุณสมบัติตามมาตรา 46 ในการขอรับใบอนุญาตขับขี่ เช่น อายุยังไม่ครบ 18 ปีบริบูรณ์, เป็นผู้มีร่างกายพิการจนไม่อาจขับรถได้, เป็นบุคคลวิกลจริต เป็นต้น หรืออาจเป็นกรณีผู้ขับขี่มีคุณสมบัติที่สามารถขอใบอนุญาตขับขี่ได้ แต่ยังไม่ได้นำใบสมัครขอใบอนุญาตขับขี่

กรณีผู้ขับขี่ไม่แสดงใบอนุญาต โดยอ้างว่าไม่มีใบอนุญาตขับขี่อาจเกิดกรณีปัญหาว่า ผู้ขับขี่อาจเป็นผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติในการขอใบอนุญาตขับขี่ได้ เช่นเป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างถูกยึดหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับรถตามมาตรา 46 (8) ซึ่งกฎหมายไม่ต้องการให้บุคคลที่ถูกยึด หรือถูกเพิกถอน (มาตรา 54) ใบอนุญาตขับรถไปแล้วนั้นสามารถขอใบอนุญาตขับขี่ได้อีกภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด แสดงให้เห็นว่ากฎหมายต้องการห้ามบุคคลที่มีความประพฤติที่น่าจะเป็นอันตรายต่อประชาชน หรือเป็นผู้ทำลายความสงบสุขของประชาชนในถนน หรือทางหลวง ไม่ให้ขับรถได้อีกภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่นได้ กรณีเช่นนี้ หากผู้ที่ไม่มีความสามารถในการขอใบอนุญาตขับขี่อ้างว่า มีใบอนุญาตขับขี่แต่ไม่ได้นำพกติดตัวมา ดังนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ แม้สงสัยว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่ขาดคุณสมบัติในการขอใบอนุญาตขับขี่ตามกฎหมาย แต่ก็ไม่สามารถที่จะแสวงหาข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวได้ เนื่องจาก ไม่มีบทบัญญัติใดในกฎหมายจราจร ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติจราจรทางบก หรือพระราชบัญญัติรถยนต์ ที่บัญญัติให้

อำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงในกรณีที่สงสัยว่า ผู้ขับขี่แจ้งข้อเท็จจริงไม่ตรงกับความเป็นจริง อีกทั้งบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติรถยนต์ยังไม่มียกเว้นโทษฐานใดๆที่เอื้อป ระโยชน์ต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ เช่นบทบัญญัติว่า “หากผู้ขับขี่ไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่ต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ขับขี่ขับรถโดยไม่มีใบอนุญาต เว้นแต่จะพิสูจน์เป็นอย่างอื่น ” เป็นต้น

โทษที่ปรับใช้กับแต่ละกรณีนั้น ก็แตกต่างกัน หากเป็นกรณีขับขี่โดยไม่ได้รับอนุญาตจะมีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนกรณีหากอ้างว่ามีใบอนุญาตแต่ไม่ได้นำติดตัวมา เป็นกรณีที่ต้องปรับเข้าด้วยมาตรา 66 ฐานขับรถโดยไม่แสดงใบอนุญาตขับรถ ซึ่งต้องระวางโทษเพียงโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทเท่านั้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาที่ผู้ขับขี่ที่ขับขี่โดยไม่ได้รับใบอนุญาตบางคนเห็นช่องว่างของกฎหมายจึงใช้เป็นข้ออ้าง ทำให้ผู้ขับขี่นั้นได้รับโทษน้อยลง พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จำใจต้องเชื่อตามคำให้การของผู้ ขับขี่โดยไม่อาจแสวงหาความจริงเพิ่มเติมได้ ซึ่งปัญหาเช่นนี้ ย่อมทำให้หลักการที่ว่า “การบังคับใช้กฎหมายต้องแน่นอน” และ “การบังคับใช้กฎหมายต้องเสมอภาค และคนที่ทำผิดลักษณะเดียวกันต้องได้รับโทษเช่นเดียวกัน ” นั้นไม่อาจเป็นไปได้ในความเป็นจริง เพราะกฎหมายจราจรไม่ได้ ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการแสวงหาข้อเท็จจริงที่ถูกต้องได้นั่นเอง

2. ผู้ขับขี่ไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่ เพราะมีใบอนุญาตขับขี่แต่ไม่ได้พกพา มา เช่นนี้ เป็นกรณีความผิดตามมาตรา 66 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

3. ผู้ขับขี่พกพาใบอนุญาตขับขี่มา แต่ไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่

กรณีเช่นนี้ถือว่าเป็นความผิดตามมาตรา 66 เช่นกัน

จะเห็นได้ว่าเกิดความไม่แน่นอนในการบังคับใช้กฎหมายว่าควรปรับเข้ากรณีมาตรา 64 หรือมาตรา 66 ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว กรณีตามข้อ 1 ไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่เพราะไม่มีใบอนุญาตขับขื่อนั้น ควรจะมีบทลงโทษที่หนักที่สุดกว่าในบรรดาอีกสองข้อหาที่เหลือ เนื่องจากเป็นวัตถุประสงค์ของกฎหมายจราจรที่ต้องการควบคุมเฉพาะคนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนแล้วเท่านั้นที่จะสามารถขับรถในถนนได้

เมื่อเปรียบเทียบกับ California Vehicle Codes กฎหมายจราจรของรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วจะพบว่า ใน Section 12951 (ข) ความผิดฐานปฏิเสธไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น มีความผิดเป็น Misdemeanor ถือเป็นความผิดที่เป็นอาชญากรรมประการหนึ่ง ซึ่งโดยปกติแล้วมีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือนปรับไม่เกิน 1,000 ดอลลาร์ หรือทั้งจำทั้งปรับซึ่งแตกต่างจากประเทศไทยที่ได้ถือว่าการฝ่าฝืนกฎหมายจราจรเป็นอาชญากรรมดังที่ได้อธิบายไปในบทที่ 2 เรื่องแนวความคิดเกี่ยวกับการลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายจราจร อีกทั้งในประเทศ

ไทยความผิดตามกฎหมายจราจรส่วนใหญ่โดยเฉพาะในเรื่องการไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นความผิดเพียงฐานลหุโทษเท่านั้น หากพิจารณาตามกฎหมายของรัฐแคลิฟอร์เนียแล้ว ผู้ที่ฝ่าฝืนไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น อาจจะต้องถูกจำคุกถึง 6 เดือนและปรับ 1,000 ดอลลาร์ นอกจากนี้ยังถือว่าเป็นอาชญากรอีกด้วย ย่อมส่งผลให้ประชาชนมีความเกรงกลัว และเห็นความศักดิ์สิทธิ์ของใบอนุญาตขับขี่ ที่มีความจำเป็นจะต้องพกพาเสมอเมื่อขับรถ อันบรรลุนิติบุคคลที่รัฐที่ต้องการข่มขู่ให้ประชาชนกลัวด้วยโทษ จนไม่กล้ากระทำความผิด อันเป็นแนวทางตามหลักการลงโทษอีกด้วย

ปัญหาพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจควบคุมตัวผู้ขับขี่ได้เนื่องจาก การไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่เป็นเพียงฐานความผิดลหุโทษ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 84 วรรคหนึ่งและ วรรคสองบัญญัติไว้ว่า “ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี

ในกรณีความผิดลหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การ และที่จะรู้ว่าผู้เป็นใคร และที่อยู่ของเขายู่ที่ไหน เท่านั้น”

1 กรณีหากผู้ขับขี่ ขับรถโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติรถยนต์มาตรา 64 ขับรถโดยไม่มียานยนต์ ต้องระวางโทษเป็นลหุโทษ คือ จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนี้หากพนักงานเจ้าหน้าที่พบเห็นว่ามีกระทำความผิดกฎหมายจราจรและใช้อำนาจหยุดรถตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก มาตรา 142 และขอใบอนุญาตขับขี่ แต่ผู้ขับขี่ให้การว่าผู้ขับขี่นั้นขับขี่โดยที่ยังไม่ได้รับใบอนุญาตเช่นนี้ ผู้ขับขี่ย่อมมีความผิดตามมาตรา 64 และเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่จะเชิญตัวผู้ขับขี่ไปสอบสวนที่โรงพัก เพื่อทำการสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป แต่ผู้ขับขี่กลับนิ่งเฉยไม่ปฏิบัติตาม เช่นนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถใช้กำลังจับกุมผู้ขับขี่ไปสอบสวนที่โรงพักได้ เนื่องจาก ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 84 วรรคสองนั้นให้ควบคุมตัวผู้ขับขี่ที่มีความผิดลหุโทษได้เพียงเท่าที่จะถามคำให้การ ถามที่อยู่ และถามชื่อ เท่านั้น หากผู้ขับขี่นิ่งเฉย โดยไม่ทำการต่อสู้ขัดขืน แต่ก็ไม่ทำตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่นนี้พนักงานเจ้าหน้าที่จึงเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ที่ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจนำตัวผู้กระทำความผิดลงโทษได้ เนื่องจากหากจะใช้กำลังจับกุมเพื่อนำตัวผู้ขับขี่ไปสอบสวนที่โรงพัก ก็ย่อมจะเป็นการเข้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 เนื่องจากผู้ขับขี่ไม่ได้ต่อสู้ขัดขืน การที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะใช้กำลังควบคุมนั้นย่อมเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

กรณีย่อมไม่เป็นปัญหาหากผู้ขับขี่ต่อสู้ขัดขืนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น เมื่อเจ้าหน้าที่เรียกให้จอดรถกลับ เร่งความเร็วเพื่อหนีการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ หรือ กรณีที่เจ้าหน้าที่

ขอเชิญตัวไปสอบสวนที่โรงพัก กลับใช้ กำลังชกต่อยพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อหนีการจับกุม เช่นนี้ ย่อมเป็นความผิดฐานต่อสู้ขัดขวางเจ้าพนักงานตามมาตราประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 138 ซึ่งมี โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เช่นนี้เมื่อมีการต่อสู้ ขัดขวางพนักงานเจ้าหน้าที่ และ โทษสูงกว่าความผิดหลุโทษ พนักงานเจ้าหน้าที่ก็สามารถควบคุม ตัวของผู้จับขังโดยใช้กำลังได้

2. กรณีหากผู้จับขัง ขับรถโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติรถยนต์มาตรา 66 ขับรถโดยไม่แสดง ใบอนุญาตขับรถ ต้องระวางโทษเป็นหลุโทษเช่นกัน คือ ระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท มาตรา 66 นี้แตกต่างจากมาตรา 64 ตรงที่มาตรา 66 นี้ไม่มีโทษจำคุก ดังนั้น จึงสามารถเปรียบเทียบปรับได้ ตามมาตรา 67 ทวิซึ่งบัญญัติว่า บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้มีโทษปรับสถานเดียว ให้ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่า ปรับ ตามจำนวนที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกัน ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กรณีปัญหาที่เช่นเดียวกับมาตรา 64 คือเนื่องจากฐานความผิดเป็นความผิดหลุโทษ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่อาจควบคุมตัวผู้ จับขังไว้ได้ หากผู้จับขังเพียงแต่นิ่งเฉย ไม่แสดงใบอนุญาต ขับขัง เช่นนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ก็อาจทำการเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ตามมาตรา 67 ทวิ หาก ผู้ต้องหายินยอมเปรียบเทียบปรับคดีก็ถือว่าเลิกกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 37 (1) แต่หาก ผู้ต้องหายังคงนิ่งเฉยไม่กระทำการใด มาตรา 67 ทวิ วรรคสองบัญญัติว่า “ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอม ตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีเพื่อ ฟ้องร้องต่อไป” เช่นนี้ การดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป หมายถึง การต้องสอบสวนผู้ต้องหาโดย พนักงานสอบสวน เพื่อสั่งฟ้องโดยอัยการต่อไปนั่นเอง เช่นนี้ หากพนักงานเจ้าหน้าที่เชิญตัวผู้จับขัง ไปที่ ที่ทำการของพนักงานสอบสวน ซึ่งปรกตินั้นพนักงานสอบสวนจะประจำการอยู่ที่ สถานี ตำรวจนครบาล หรือ สถานีตำรวจภูธร แต่ผู้จับขังกลับนิ่งเฉยไม่กระทำการใด พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ ไม่มีมาตรการใดในการบังคับให้ผู้จับขังไปพบพนักงานสอบสวนได้ เนื่องจากหากพนักงาน เจ้าหน้าที่ใช้กำลังควบคุมตัวผู้จับขังไป ย่อมเป็นปัญหาเช่นกับกรณีมาตรา 64 คือพนักงานเจ้าหน้าที่ จะมีความผิดฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 นั่นเอง

3. กรณีผู้จับขังขับรถ โดยฝ่าฝืนกฎหมายจราจร และพนักงานเจ้าหน้าที่ขอเรียกเก็บ ใบอนุญาตไว้เป็นการชั่วคราว แต่ผู้จับขังไม่แสดง หรือส่งมอบใบอนุญาตขับขังให้พนักงานเจ้าหน้าที่ พระราชบัญญัติจราจรทางบก มาตรา 140 วรรคสามได้ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เรียกเก็บใบอนุญาตขับขังไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้ เมื่อพบว่าผู้จับขังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย จราจร

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่ามีการขบขีโดยฝ่าฝืนกฎหมายจราจร พนักงานเจ้าหน้าที่ก็มีอำนาจตัดเตือนผู้ขบขี หรือออกไปสั่งให้ผู้ขบขีชำระค่าปรับได้ตามมาตรา 140 วรรคหนึ่ง นอกจากนี้มาตรา 140 วรรคสามยังกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเรียกเก็บใบอนุญาตขบขีได้ชั่วคราวอีกด้วย ปัญหาอาจเกิดขึ้นเมื่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามมาตรา 140 วรรคสาม เพื่อขอให้ผู้ขบขีส่งมอบใบอนุญาตขบขีมาให้เพื่อที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะได้เก็บไว้เป็นการชั่วคราว แต่หากผู้ ขบขีนี้เฉย ไม่ยอมแสดงหรือส่งมอบใบอนุญาตขบขีให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เช่นนี้ ผู้ขบขีก็มีความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 368 ซึ่งระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท อันเป็นความผิดลหุโทษ ดังนั้นย่อมทำให้เกิดปัญหาว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจควบคุมตัวผู้ขบขีที่ไม่ส่งมอบใบอนุญาตขบขีได้ เพราะหากใช้กำลังในการควบคุมตัว หรือใช้กำลังในการค้นตัวโดยที่ผู้ขบขีไม่ได้ต่อสู้ขัดขืน พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีความผิดฐานพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 157

ปัญหาการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ถูกร้องเรียนฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 157 บัญญัติว่า “ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

เนื่องจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาห้ามมิให้มีการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดลหุโทษ ดังนี้หากพนักงานเจ้าหน้าที่คว บคุมตัว หรือใช้กำลังในการจับกุม หรือดำเนินการควบคุมตัวไปสอบสวนที่โรงพักอาจจะทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถูกร้องเรียน หรือถูกฟ้องฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 157 ได้

จากปัญหาทั้งสี่กรณีข้างต้นกรณีที่ผู้ขบขีไม่ยอมแสดงใบอนุญาตขบขี หรือไม่ ส่งมอบใบอนุญาตขบขีให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เนื่องจากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจจะทำการควบคุมตัวผู้ขบขีที่นิ่งเฉย ไม่ให้ความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ เพราะเป็นฐานความผิดลหุโทษที่กฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญาได้ห้ามไว้ส่งผลการบังคับใช้กฎหมายเป็น ไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพอันเป็นหลักการสำคัญในการบังคับใช้กฎหมายจราจรนั้นเสื่อมค่าลง ในทางปฏิบัติพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพบกับปัญหากรณีที่ผู้ขบขีนิ่งเฉย ไม่ยอมแสดงใบอนุญาตขบขี เช่นนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มักจะต้องปล่อยไป เนื่องจากเห็นว่าพนักงาน

เจ้าหน้าที่ไม่อาจควบคุมตัวได้ หากดำเนินการควบคุมตัว พนักงานเจ้าหน้าที่ก็อาจจะถูกร้องเรียน เรื่องการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

หลักการในการบังคับกฎหมายจราจรประการสำคัญประการหนึ่งคือ การบังคับกฎหมาย ต้องมีบทลงโทษที่เหมาะสม คือ โทษที่จ ะลงนั้น จะต้องมากพอที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความรู้สึกสูญเสียเกินกว่าประโยชน์จากการกระทำความผิด

คำว่า “เหมาะสม ” หมายความว่า โทษที่จะลงจะต้องไม่เบาจนเกินไป และไม่หนักจนเกินไป เพราะหากการบังคับใช้กฎหมายมีบทลงโทษที่เบาเกินความเหมาะสม จะทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย และฝ่าฝืนกฎหมายซ้ำอีก เช่น โทษปรับที่ปรับเป็นเงินจำนวนห้าร้อยบาท หรือ หนึ่งพันบาท หรือพนักงานสอบสวนทำการเปรียบเทียบปรับเพียงหนึ่งร้อยบาท นั้น สำหรับคนที่มีฐานะยอมเห็นว่าเป็นเงินจำนวนเล็กน้อย และยอมจ่ายได้อย่างไม่ลังเล นั้นแสดงว่า โทษที่กฎหมายกำหนดเอาไว้ไม่มีบทบาทในการป้องกันผู้ขับขี่กระทำความผิดอีกต่อไป เพราะผู้ขับขี่ไม่มีความเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับเมื่อกระทำความผิด

วิศิษฎ์ วงษ์อินทร์ กล่าวว่า จากการศึกษาพบว่า การบังคับใช้กฎหมายจราจรไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเกิดจากสาเหตุสำคัญหลายประการ การบังคับใช้กฎหมายจราจร ไม่มีผลในการข่มขู่ ยับยั้ง ทั้งนี้ เพราะกฎหมายจราจรเป็นกฎหมายเทคนิค กล่าวคือ กฎหมายจราจรเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาเพื่อความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินของผู้ขับขี่ผู้ใช้รถใช้ถนน ตลอดจนความประสงค์ที่จะให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของการใช้รถใช้ถนน เพื่อมิให้เกิดปัญหาการจราจรตามที่เป็นอยู่ โดยที่การบัญญัติกฎหมายจราจรมิได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางศีลธรรม ความรู้สึกของประชาชนไม่อาจเข้าถึงได้ว่ามันถูกหรือผิดตามหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ การกระทำความผิดตามกฎหมายจราจรจึงเป็นการกระทำความผิดที่ กฎหมายบัญญัติและกำหนดโทษไว้อันเป็นลักษณะหนึ่งของกฎหมายอาญา การกระทำความผิดตามกฎหมายจราจรจึงเป็นความผิดที่จัดอยู่ในประเภทโดยธรรมชาติของการกระทำไม่ถือว่าเป็นความผิดอาญาโดยแท้ และมีลักษณะเป็นความผิดเล็กๆ น้อยๆ มีลักษณะที่ไม่เป็นความผิดในตัวเอง แต่มีลักษณะเป็น กฎระเบียบที่ต้องปฏิบัติตาม มิฉะนั้นจะต้องรับผิด ซึ่งเรียกความผิดประเภทนี้ว่า ความผิดต่อกฎระเบียบ ส่วนความผิดที่บัญญัติขึ้นมาเพื่อความปลอดภัยในการจราจรจะมีลักษณะของการกระทำที่อาจเกิดขึ้นในสังคมได้ เรียกความผิดประเภทนี้ว่า ความผิดที่เป็นการก่ออันตราย การที่ กฎหมายจราจรเป็นกฎหมายเทคนิคดังที่กล่าวมาแล้ว มีผลทำให้ผู้บังคับใช้กฎหมายละเลยในการบังคับใช้ ไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ขณะเดียวกัน ประชาชนผู้ทำผิดกฎจราจรก็เกิดความรู้สึกว่าการทำผิดกฎจราจรเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่ใช่เรื่องผิดศีลธรรม ประชาชนจึงละเลยไม่ปฏิบัติตาม ที่กฎหมายจราจรกำหนด (วิศิษฎ์ วงษ์อินทร์, 2541, หน้า 160)